

SZÖVEG –
BOGNÁR MÁRIA

SOROZAT –
ZÖLD MOZAIK

ZÖLD MOZAIK

1

ZÖLD SZEGEDI EGYETEM

Világviszonylatban is előkelő helyet ért el Magyarország legzöldebb egyeteme, a Szegedi Tudományegyetem 2016-ban. A Green Metric által felállított rangsor szerint a felmérésben részt vett 516 egyetem között az egész világon a 107., Európában a 45. helyet érte el. Külön kategóriaként vizsgálták a belvárosokban működő felsőfokú tanintézményeket: ezek közül a 14. legzöldebbnek bizonyult világviszonylatban.

A rangsor kialakításakor figyelembe vették az egyetemek éves villamosenergia-felhasználását, hulladék- és vízgazdálkodását, a szállítmányozásokból származó szén-dioxid-kibocsátásokat, a megújuló energiaforrások felhasználásának mértékét, valamint hogy mennyire környezettudatos az oktatási tevékenység.

A világranglista első helyezetteje a University of California lett. Közép-Európában csak Bécs és Prága egy-egy egyeteme került Szeged elé.

A Szegedi Tudományegyetem minden lehetséges módon energiafelhasználásának mérséklésére törekszik. Napelemparkot elsőként itt alakítottak ki a magyarországi felsőfokú intézmények közül, az épületek egy részét geotermikus energia fűti, és a fűtést és hűtést részben a szennyvíz hulladékhőjének felhasználásával végzik.

A rangsorban a felmérésben részt vevő hét hazai egyetem közül még viszonylag jó helyezést ért el az ELTE, amely a 204. lett.

2

TÖREDEZŐ ANTARKTISZI SELFJÉG

Az Antarktisz ún. Larsen C selfjének csaknem ötezer négyzetkilométernyi, nagyjából Békés megye területének megfelelő óriási darabja készül leválni. Ezt a jégtömeg törésvonalának pár hét alatti 18 kilométeres növekedése jelzi. A jégtömböt már csak egy 20 kilométeres szakasz kapcsolja a selfjéhez. Ez a selfjég mintegy 350 méter vastag, és megakadályozza, hogy a nekiütköző gleccserek közvetlenül a tengerbe szakadjanak. Az óriási jéghegy leválása akár pár hónapon belül bekövetkezhet. A kutatók szerint még ekkora jégtömbnek az elolvadása sem lenne hatással a tengerszint változására, azaz észrevehetően nem emelné meg azt. A teljes Larsen C selfjég esetleges elolvadása azonban hozzávetőleg 10 centiméterrel emelné meg a vízszintet. A mostani méretével az eddig feljegyzett tíz legnagyobb jéghegy közé tartozó jégtömb leválása viszont sebezhetővé teszi a selfjeget, ami akár teljesen szét is töredezhet.

A törésvonal növekedésében közrejátszhatott a klímaváltozás, de erre a szakemberek nem találtak kétségetvonhatatlan bizonyítékokat.

3

AGRÁRROBOTOK

Érdekes adatokat tett közzé a FAO a világ népesség alakulásának és a mezőgazdaságnak a kapcsolatáról. Eszerint a 2050-re várt 9,1 milliárdos össznépesség ellátása az élelmiszer-termelés 60 százalékos és a terméshozamok átlagosan 24 százalékos emelkedését követeli meg. Eközben a szántóterületnek csak a 4,3 százalékos növekedése várható addigra, azaz alapvetően a meglévő területekre kellene támaszkodni. Ellentétesen látszó tendenciaként viszont egyre csökken a mezőgazdaságban dolgozók aránya, ami az USA-ban például jelenleg már csak 1,6 százalék, de az EU átlagában is csak 5 százalék. Egyidejűleg csökken a munkaképes korú fiatalok száma, 2060-ig akár 50 millióval is lehet kevesebb. Zsákutcának látszó megoldás az egyes nyugat-európai vezetők által nyíltan vagy burkoltan támogatott migráció, aminek – mint tapasztaljuk – több a kára és a veszélye, mint a várható haszna. Mindebből következhet, hogy hathatós megoldást a várható krízishelyzetre a mezőgazdasági robotok elterjedése és számuk növekedése jelenthet.

.....

4

LAKÓTELEP ERDŐVEL

A milánói Bosco Verticale 111 méter magas épületen 900 fát helyeztek el. Ez adta az ötletet a Hajnal Építészeti Irodának egy Magyarországon megvalósítandó, „erdősített” lakótelepre, amelynek teraszain 3–6 méter magas fákat helyeznek el, 1 köbméteres betonkonténerekben. A függőlegesen egymás felett levő növények nem jelentenek gondot a lakások lakóinak, mivel automatikus öntözőrendszer oldja meg vízellátásukat. A fák gondozása sem járul a toronyházakban élőkre, mivel azt alpinisták végzik majd a tetőről függeszekvedve. Az összesen 650 lakást tartalmazó lakópark az újpesti Szent István tér és a Duna közötti területen létesül, az egykori bőrgyár területén. Építésüket már várhatóan idén március–áprilisban megkezdik, és várhatóan 2019-re készülnek el.

.....

5

NAPELEMES ALGAPAVILON

A globális felmelegedésben lényeges szerepe van a légköri szén-dioxid-tartalom növekedésének. Ezt a gázt a növényzet oxigénné alakítja vissza, csak hogy a világ erdőállományának csökkenésével ez a hatás egyre kisebb. Egy magyar feltaláló, Miklósi Ádám felfigyelt arra, hogy az algák segítségünkre lehetnek e téren. Az általa konstruált Chlorella algapavilon a 2016-os Inhabitat Biodesign verseny első díját nyerte el a „Gyógyító helyek” kategóriában. Alkotása kosárra emlékeztető, áthelyezhető pihenőhely, amelynek bükkfából készült vázát műanyagcsövek veszik körül, amelyekben öt köbméter algás víz kering. Külső részét napfény éri, miközben belső része árnyékban marad. Középső része szőkőkútszerűen van kiképezve, ebből kerül az algák fotoszintézisével előállított friss oxigén a levegőbe. A szőkőkutat tíz, sínen mozgatható szék veszi körül, amelyeken a felfrissülni vágyók elhelyezkedhetnek. A rendszert napelemek működtetik, amelyek a világítás mellett a fotoszintézishez is szolgáltatnak energiát. Az objektum belsejében elhelyezkedők nyugalmát félig áttetsző filmbevonat biztosítja, amivel a bükkfavázat bevonták. Ez a külső hangokat és a zavaró fényeket egyaránt csökkenti, így egyfajta regeneráló, testi és lelki feltöltődést eredményező tér jön létre. ♦

